

La llei de dependència atorgarà les primeres ajudes a l'abril

Les primeres a ser assistides seran les 200.000 persones que tenen gran invalidesa

El Govern habilita el 900.40.60.80 com a telèfon per aclarir dubtes dels usuaris

OLGA PEREDA
MADRID

Més de la meitat dels espanyols no coneixen la llei de dependència, considerada pel Govern com la seva norma estrella. Per això, el ministre de Treball i Afers Socials, Jesús Caldera, i la secretària d'Estat de Serveis Socials, Amparo Valcarlos, van explicar els detalls de la norma, que ja ha entrat en vigor, tot i que ens haurém d'esperar fins a l'abril per veure les primeres ajudes. El ministeri ha habilitat el número 900.40.60.80 per aclarir dubtes.

1 Què he de fer si sóc dependent?

Vostè és una persona dependent si, per raons d'edat o de malaltia, necessita ajuda per fer les tasques quotidianes de la vida, com rentar-se i pentinar-se o menjar. Per tant, té dret a rebre les ajudes previstes a la llei. La norma, però, s'aplicarà a poc a poc. Primer aniran els més greus i després, els menys greus.

Si vostè és dependent, el primer que ha de fer és demanar una avaluació perquè els experts determinin el seu grau d'invalidesa. Aquest tràmit es portarà a terme a les finestres dels departaments d'afers socials de la seva comunitat autònoma. Vostè té dret a fer aquest tràmit des d'ahir mateix, però és una mica inútil que el faci perquè la pesada maquinària de la norma encara no s'ha engegat. El ministeri i les comu-

El ministre Jesús Caldera i la secretària d'Estat de Serveis Socials, Amparo Valcarlos, ahir.

nitats autònomes -que es reuniran el dia 22 de gener- tenen tres mesos per pactar els reglaments que desenvoluparan la llei. Entre aquests reglaments hi ha els barems pels quals es catalogaran els usuaris. Per tant, ens haurém d'esperar fins al mes d'abril perquè els equips de valoració tinguin totes les eines per poder treballar. Aquell mateix mes, se suposa, només podran rebre assistència els grans dependents, unes 200.000 persones.

2 Què passa si només tinc un grau lleu de dependència?

També tindrà dret a les ajudes, tot i que això ho hauran de determinar els equips de valoració de les diferents comunitats autònomes. Delant de banda els grans dependents -és a dir, els que necessiten ajuda durant les 24 hores del dia i que començaran a ser atesos el pròxim mes d'abril-, la resta dels usuaris

s'hauran d'esperar una mica més.

Els afectats, en funció de la seva gravetat, seran catalogats com a dependents severos o moderats. Cada classificació tindrà, a més, dos subgrups més.

El 2008 i el 2009 seran atesos els dependents severos, que són els que necessiten ajuda dues o tres vegades al dia per portar a terme les tasques quotidianes encara que no requereixin el suport permanent d'un cuidador. El 2011 els arribarà el torn als dependents moderats englobats al nivell 2 (més greus), mentre que els del nivell 1 (menys greus) seran atesos el 2013. Els dependents moderats són aquells que necessiten, almenys, l'ajuda d'un cuidador una vegada al dia.

Segons les previsions del Govern, el Sistema Nacional de Dependència (SND) estarà completament estès el 2015. L'SND serà, segons l'Executiu, el quart pilar de l'Estat de benestar després de la sanitat, l'educació i les pensions.

3 Rebré una ajuda econòmica per ser dependent?

Sí, però la resposta és molt més complexa. La intenció del Govern és donar serveis assistencials i no tant ajudes econòmiques. Només en el cas que el dependent no pugui tenir accés als serveis previstos a la norma -a causa, per exemple, del seu lloc de residència- se li oferirà una compensació econòmica perquè accedeixi a aquests serveis en el mercat privat.

El catàleg de serveis inclou el servei de teleassistència. És a dir, un telèfon amb el qual es podrà trucar en cas de tenir problemes. També es podrà obtenir un servei d'ajuda a domicili. En aquests casos, un cuidador anirà al lloc de residència de l'usuari per atendre la casa i les necessitats vitals de l'afectat. L'usuari podrà demanar ajudes econòmiques per adaptar casa seva al seu estat físic. Per exemple, en el cas que estí-

gui en una cadira de rodes.

La norma també preveu atorgar places en centres de dia i de nit a aquells que ho necessitin. Mentrestant, els dependents més greus podran accedir a una plaça en una residència, cosa que, en l'actualitat, és pràcticament impossible. Aquests centres seran públics o, si no n'hi ha, concertats amb les diferents administracions.

4 Els serveis seran gratuïts o s'hauran de pagar?

S'hauran de pagar, tot i que només una part. El Govern insisteix que el sistema seria «inviable» si només es financés amb diners públics.

En qualsevol cas, no tothom pagarà el mateix sinó que el desemborsament es portarà a terme en funció de la capacitat econòmica de l'usuari. Pagaran més els que més tenen. I els que no tenen a penes res? El ministre de Treball i Afers Socials ho va deixar a ahir perfectament clar: «Ningú es quedarà sense ajudes per falta de recursos».

En principi, el percentatge de copagament està establert en el 30%, tot i que anirà pujant a mesura que passin els anys i augmenti la capacitat econòmica dels espanyols», segons ha declarat l'Executiu en diverses ocasions.

A l'hora de valorar la capacitat econòmica dels usuaris, la llei diu que s'han de tenir en compte tant els seus recursos econòmics com el seu patrimoni.

5 Què passarà amb els actuals cuidadors familiars?

Les persones que actualment estan cuidant familiars dependents -en la majoria dels casos són dones retirades del món laboral- es podran professionalitzar. És a dir, rebran un sou i seran donades d'alta a la Seguretat Social.

El salari encara s'ha de determinar. És una de les coses que ha de pactar aviat el Govern amb les autònoms. Respecte a la cotització, Caldera va assegurar que, probablement, aquests treballadors no hauran de pagar de la seva butxaca al Seguro com a autònoms sinó que s'inclouran en el règim general. Però aquest és un altre dels aspectes que el Govern ha de pactar. ■